

de i Forfatterens tidligere Bog nedlagte Principer — paa et enkelt Evangelium, „henvender sig“ — hedder det i Fortalen — „til dem, der uden fagvidenskabelige Forudsetninger sniger at læse det (det er: Markus Evangelium) i Belysning af Nutidens Forskning.“ Sammensteds oplyses, at Forfatteren har faaet en toaarig Understøttelse af Carlsbergfondet til Studier i oldkristelig Litteratur, altsaa som Forberedelse til Udgivelsen af sin Bog.

„Det ældste Evangelium“, som Forf. kalder sit Skrift, burde efter min Mening rettere kaldes: „Jesus Kristus, Verdens Frelser, og hans Evangelium, for Professor Julius Wellhausens Domstol — refereret af P. D. Hansen Nyberg.“ thi saa vilde Tittel og Indhold svare bedre til hinanden. Rigtig nok anfører Forfatteren i sine Indledninger en Mængde andre tykke Autoriteter end Wellhausen, saasom Harnock, Holtzmann, Heilmüller, Külliger, Wendling, Wehrle, Wünsche, Spitzer, Deissmann, Dalman, Schürer, Gunkel o. s. v. men Wellhausen er Berken blandt dem alle. „Nutidens navnkundigste Bibelforsker, Wellhausen“ — siger Hansen (Side 203). Og det er ogsaa af Bogen kendelig nok, at Wellhausens bekendte Metode: at afspasje den hellige Historie efter den befærdede Evolutionsteori, her, isæges bragt i Anvendelse paa det nye Testamente, efter at den har baaret saa rig og mangfoldig Frugt for det gamle Testaments Vedkommende, i hvert Fald til en Tid. Nu ser det rigtig nok ikke ud til, at den nyeste Forskning har slaaet betænkkelige Huller i Teorien for det gamle Testaments Vedkommende, saa f. Eks. haade Abraham, Isak og Jakob fremstaa som virkelige Personer; det er derfor paa Tide at isæge sin Virksomhed henlagt paa andre Felter, og saa maa da det nye Testamente, særlig Evangelierne, holde for.

Hvorledes lyder da Dommen over Jesus Kristus og Evangeliet, som denne Domstol har fældet? Den kan i al Korthed angives saaledes: Vaade Jesus Kristus, hans underfulde Andfangelse, hans Død for Verdens Synd Opstandelse, Himmelfart, Messianitet og Gudsdom er sabbt af Kirken og har kun Eksistens i dens Love og Bevidsthed. Saaledes siger Wellhausens danske Referent.

Vilde man nu spørge: af hvilket Stof har da Menigheden sabbt disse Ting?

Saa lyder Svaret omtrent som følger: Den virkelige Jesus var en ikke nærmere bestemt Størrelse, som muligvis var født i Nazareth, optraadte i Galilæa, hvor han samlede nogle, ikke nærmere kendte Disciple om sig, som af sine nærmeste anlaas for at være forrykt, som flygtede fra Galilæa, fordi Herodes var efter ham, kom til Jerusalem, hvor han blev paagreben, fordi han vistnok stillede sig i Spidjen for et Folkeløst i Templet, flygtede ud af Jerusalem ved Nattetide, stillede sine Disciple paa Raat, men blev overrumplet af Jøderne og endelig forstøjet paa et ikke nærmere bestemt Sted. Saaledes omtrent anførte Referent. Jesus var bange i Bethsemane og paa Skriet fortvivlede han. Han gav sig ikke selv ud for at være Messias, kunde hverken gøre Undere, forubde eller forubde noget. Tale kunde han, men sad man har fra ham, de saakaldte „Jesusord“ er det ikke let at skille fra den senere Tilblivelse. Men hvorledes er da den Jesus, som vi nu læser om i det nye Testamente, bleven til?

Derpaa svares: Ved Hjælp af Mytthedannelse, jødisk Messiasforventning, ved Anvendelse af Udbag og det gamle Testamente og til Forberedelse af de sammelige Jøder, som i sig selv havde Disciple paa Kirken. Hvorfor de endelig gjorde det, gives der ikke nærmere Besked om.

En saadan begyndende Messiasbegibning i populær Form har vi i Markusevangeliet. Markus er kun Redaktør, og Stoffet, han redigerer, har han forefundet i Menighedens Fortælling paa dens daværende Stanspunkt. Rigtig nok har han sabbt daarlige Fyldsel i sin Redigering; men Wellhausen og hans Skole har nu tilføjet afslutpet dette Sann, denne Mangel. For danske

Læreres Vedkommende er det sabbt i Nyberg Hansen's Bog.

I det saakaldte Markusevangelium har vi imidlertid Messiasbegibningen i Begyndelsesstudiet.

Markus lader saaledes Jesus blive sabbt i Daaben, for Messias skulde falves Men han fender endnu ikke „Mytterne om den overnaturlige Møling hos Matthæus og Lukas“ (Side 7). „Der er i Markus evangeliet ikke Spor af disse Begibninger“ — hedder det senere (Side 39). Senere bliver Legenden igen til en Mytthe (Side 64).

At Jesu Fortællelse finder Sted paa et Bjerg har sin Grund i, at „Guderne tænkes boende paa Bjergtoppene. I den jødiske Mytologi aabenbarer Jahve sig paa Sinai“ (Side 104). „Eliasmythen findes i den kanoniske Skrift, den tilsvarende Mytthe om Moses i et apokalyptisk jødisk Skrift „Mose Simmelfart“ (Side 105). „Legenden om den tolvaarige Jesus i Templet“ (Side 148).

Fra først af benægtede Jesus, at han nedstammede fra David (Vebis: Markus 12, 37 siger Nyberg Hansen). Men „man kunde i Længden ikke undvære alle de messianiske Spaadomme, der knytter sig til den senere Fortælling. Forestillingen af Jøderne efterhaanden forskellige Stamtaaler og Legender om hans Fødsel i Davidsstaden Bethlehem“ (Side 164). Jesus spiste ikke Paastemaaltid, før han døde. Nej, „Den fromme Digtning og de kultiske Hensyn har overalt grebet stærkt ind.“ (Side 184).

Jesus har formodentlig ikke indstiftet den hellige Nadvere; thi om Nadverordene hedder det: „Som adskillige andre Ord i Evangelierne forudfatter disse Bendinger altsaa Jesu Død, ja endog en bestemt Digtning af denne som Offerdåd. Efter vore Begreber er de da utænkelige i Jesu egen Mund“ (Side 190).

„Det natlige Forbør i Synedriet er da formodentlig en Konstrukt af den kristelige Fantasi“ (204). „Den Legende, som Markus paa en noget frygtfuld og samfende Maade indfører, lygler mere og mere. Den imødekom en stærk Trang i Menigheden. Efterhaanden trænges de galilæiske Kristusvisioner tilbage for de jerusalemse Opstandelseslegender.“ (Side 223).

„At Apostelkredsen efter Jesu Korsfættelse har ment at se ham i himmelfst Lyssglans, er en Kendsgerning. — ja, den Kendsgerning, hvorpaa den kristne Menighed overhovedet er bygget op.“ (Side 105).

— Der er saa alligevel Mulighed for, at de tog fejl i denne Mening, og at altsaa den kristne Menighed er bygget paa en Fejltagelse! Jesu Fortælling er noget, Menigheden senere har lagt ham i Munden.

„Og at lade ham selv forkynde dette, (det er: om Guds Riges komme, hans Død og Opstandelse) er naturligvis en natv Anakronisme.“ (Side 11). Saaledes siger nemlig den store Wellhausen! — Og saaledes flere Steder. De Jesus tillagte Undere er dannet efter de gammeltestamentlige Spaadomme. Hans Randring paa Søen, hans Fortællelse og Peters Befendelse er Opstandelsesvisioner, der er lagt tilbage i Jesu Fortælling. — Saalangt om Bogens Indhold.

Vi har nu hørt om Dommen. Dens Udvalg er altsaa denne, at vi saar Lov indtil videre at beholde baade Jesus og Evangelierne. Wellhausen og Referenter har bare villet belære os om, hvorledes disse Størrelser er bleven til, og hvad de er i dem selv. Vi saar jo saa velge mellem Apostlenes Vidnesbyrd om Jesus, hans Liv, Død og Opstandelse og Frelse ved Troen paa ham, — og saa det vidnesbyrd fra tykke Kathedre og Studereksamer, som nu slynger ud over Verden — og saa prøve, hvilket af dem der stemmer bedst med Livet og Virkeligheden og hvilket af dem vi tør

*) Saaledes f. Eks. Side 184: „Det er en pantagelig Anakronisme, at lade Jesus tale om den Tid, da Evangeliet prækes over den hellige Verden“ — har naar man betænkter, at „Evangeliet“ er Beretningen om Kristi Tilblivelse, Død og Opstandelse.“

leve og dø paa, for det er nok derfor, at Evangeliet er os givet. —

Nyberg-Hansens Bog er meget interessant for den, som sniffer Vedfend om, hvorledes den saakaldte moderne Bevidsthed tænker og taler om de højeste og helligste Ting. Den er dygtig styret, smukt udstyret og ikke dyr. Den vil kunne faaes gennem enhver standinaviff Boghandel her i Landet.

Blair, 26. August 1910.

P. S. Vig.

Danville, N. Dak.

28. Aug. 1910.

Vi er mange her i Danville, som følger Trang til at sige „Danfæren“ Tak for den Dygtighed, som den i al Stilfærdighed har voffet sig op til i de senere Aar, Skrift for Skrift, og hvorved den virkelig er bleven i Stand til at løse den ret vanskelige Opgave: at være et godt Efterretnings- og Nyhedsblad paa absolut kristelig Grund. Tak ogsaa for den frie Diskussion i „Danfæren“'s Spalter; men Tak endnu mere for den aandelige Vigevægt, hvormed „Df.“ i fornødent Fald plejer at „forjone de kamplystne Kræfter i samfæmning Trang“. Dette gør — det ene med det andet — at vi faar Agtelse for og Tillid til „Danfæren“, og, som bekendt, er, mennefskelig talt, Agtelses Kærlighedens Gader og Tilliden dens Moder. Med andre Ord: Vi elsker „Danfæren“, som den er, og som den kommer til os to Gange om Ugen. Vi sniffer den slet ikke i nogen Senfænde reformeret, allermindst, „paa Hoved og Lemmer“, men vi sniffer den et jaadan Guds Betsignelse, at den i Fremtiden maa saa Lov til i Fred og Stilhed at bruge sine dygtige Kræfter til at gaa Bud til vort adprettede Folt paa samme Maade som hidtil, og vi vilde hellere end gerne være med til at stasse den nogle af de ontalte fem hundrede ny Abonnenter, dersom Forholdet heroppe ikke var dette, at hver eneste Landsmand allere er Abonnent i Forvejen.

Angaaende os selv heroppe kan vi meddele, at Gud har velsignet os rigt baade i materiel og aandelig Senfænde. Medens „Nordvesten“ som Helhed jo ellers har en usædvanlig fattig Søst i Aar, sølgede Aegren her i Settlementet med den fineste Sed. Desværre blev nogle kære Venner paa Sydiden ramte af en Hagelstorm ved Sneedøstens Begyndelse. For enkelte af disse, som ikke havde asikret, er det et meget søleligt Tab, da de mistede hele Søsten, baade Kærne og Straa; men Gud, som har labet vofke nok til os alle, vil sikkert ogsaa lade Guds Værns Ofsærvillighed vofke saa meget, at den her bliver stærk nok til at bære over Tabet, hvof det skulde vise sig for tungt for den enkelte at bære alene.

I denne Forbindelse maa det være mig tilladt at sige: De fleste af os har nu boet her i 1/2 Aar, og indtil Dato kan vi sige med Sandhed: Det er i materiel Senfænde godt at bo i Danville. Vi vilde søle et tungt Ansvar, om vi smykkede paa Forholdene og søgte at drage Landsmænd herop med Vøster om „Guld og grønne Stoe“. Men I behøver ikke at være bange for at komme herop. Markerne betaler den slittige Farmer's Sed meget rigeligt, og Forbejdommene stiger jævnt og sundt i Verdi for hvert Aar. For Tiden er der ikke saa saa fine Arealer paa 160 Acres eller derunder til Salg. Unge Karle og Piger, som endnu søler Trang til at lette Vingerne og flyve ud over Landet, tog disse „Claims“ for fem Aar siden og vil nu sølge for ca. \$2,000 — lidt over eller lidt under — dr. 160 Acres. Vi sniffer meget og beder Gud om, at troende Landsmænd, dygtige, slittige og solide, maa søle disse fine Farme, før fremmede Nationer eller kristeligt ligegyldige Elementer af vort danske Folt trænger sig ind iblandt os. Om derfor nogen, som læser dette, kommer herop for at søle, vil vi tage imod ham med Kærlighed og hjælpe ham til Rette efter bedste Evne og Velsighed.

Men ikke blot i materiel Senfænde er det godt at bo i Danville. Og saa paa Guds Riges Ager er her Frugtbarhed og Grøde. Ikke alene den store Trang til at stoffes om

Guds Ord paa Søndagene og ved særlige, større Møder vidner herom, men meget mere den Mand, der gaar som Understrømmen gennem det daglige Liv heroppe, gennem Arbejde og Hvile, gennem Medgang og Modgang, gennem Glæde og Sorg, vidner om, at mangen Mand og Kvinde i Danville kan sige gennem Smil og Glædestaarer med Brorson: „Den yndigste Rose er funden“.

Rom og bo iblandt os. I alvorlige, funde, befindige og slittige Brødre i den Herre Kristus, I, som har eders Hjertter sikkert forvarede i Himlen, mens eders Hænder er slittige paa Jorden. Synnen slaar os jo Saar alle Begne, ogsaa i Danville, og dog — af Guds Naade, til Guds Ære — her er godt at være. D. 11. og 12. September bliver her Søstfæst og større Fællesmøde med de to andre Menigheder, som betjenes af Pastor Kjeller. Pastor E. Andersen, Fremont, Nebr., hvis Forældre bor her i Settlementet, har givet Løfte om at komme til denne Fæst, og Pastor Gertsen, som snart forlader Nord Dakota for at optage Guds Riges Arbejde i Council Bluffs, ventes ogsaa at komme til Stede. Vi beder Gud om at velsigne ogsaa dette Møde.

Hør os, vor Fader, du som er i Himlen, Troner i Serlighed over Stjernebrimlen.

I Jesu Navn for Dig vort Aar vi bøjse,

Gud i det høje.

Helligt dit Navn fra Evighed har været,

Herligt det vord e, lovet, prisjet, æret.

Hjælp os at leve og dit Ord at lære Dit Navn til Ære.

Komme dit Rige med Retfærdighed, Freden og Glæden, Livet, Salighed.

Udfend din Mand! Da staves der of Liv i det høje.

Ske saa din Villie, som den sker i Himlen, Saa og paa Jorden, midt i Børnebrimlen.

Hjælp os af ganske Hjerte at forsage Synd alle Dage.

Giv os vort daglige Brød i Dag af Naade;

Sign vore Kræfter, over dem du raade.

Takkende tager vi af dine Hænder, Svad du os sender.

Fader, forlad, forlad vor Skyld og Brøde,

Som vi forlade levende og døde.

For Jesu Kristi Kors og Blod og Runder

Hør dette Ulder!

Fader i Himlen, vi er Søb og Afse; Satan og Synnen vil os let forraske.

Mod Arbejdsfænde og mod Røbeds Snare

Du os bevare!

Fri fra det onde dine Vørn hernede.

Lag os ved Haanden, lad din Mand os lede.

Og naar vor Prøvefund paa Jord er omme,

Sent dine fromme!

Thi dit er Riget, Kraften, Serlighed

Med gennem Tiden, ind i Evighed. Amen med Tak og Lov og Pris og Ære

—

Egenville, Wis.

Madkurde med og spiste der i Groven. Al. 2 famlebes vi alle, og Stud. Hansen tillige med vor Præst, Pastor E. M. Nielsen, talte til Børnene. De unge sang nogle Sange, og Hans Jensen fra Roy Sippe, som er blind, spillede for os paa Violin. Vi har været glade ved at have Stud. Hansen iblandt os. Naar Past. Nielsen har været fraværende, saa har Hansen prædiket her om Søndagen. Han har sikkert ogsaa gjort meget godt for de unge, medens han har været her, for hvilket vi er meget taknemmelige. Hansen er nu rejst til N. Dak.

Willie Rasmussen, en af de unge herfra, er rejst til S. Dak. Carl Johnson har søbt en Farm i Carville, 1/2 Miles Vej fra vor Kirke. Det er vi glade ved. De har søt hørt til vor Menighed, saa rejste de til Roy Sippe og var der nogle Aar. Sidste Foraar sølgte han sin Farm der og rejste til Nebraska i Vesp. nu er de altsaa kommen tilbage til Egenville. Saa vil jeg slutte for denne Gang. Kærlig Hilsen til alle Bladets Læsere.

Bekendtgørelser.

Missionsmøde
afholdes, vil Gud, i Verona 9—11 September, og i Cordova 16—18. September.
Alle velkomne!
Chr. Petersen.

Missionsmøde.
afholdes, om Gud vil, i Oyens, Ia., fra 9. til 11. September, hvortil herved venligt indbydes.
P. Rasmussen,
Mgh's Præst.

Nebraska Kreds' Aarsmøde.
Nebraska Kreds afholder, om Gud vil, sit Aarsmøde i Ruskin, i Dagene fra 13.—16. Oktober 1910. Følgende Emner vil blive forhandlet:

1. Den hellige Nadvere.
 2. De Helliges Samfund.
 3. Søndagskolen's Betydning for den opvoksende Slægt.
- Alle Kredsens Præster bedes give Hjertelig velkommen!
- Alle Menigheder i Kredsen bedes sende Delegerater.
- Mødet begynder med Hjemmesjægtstjeneste Torsdag Aften d. 13. Okt. Kl. 8.
- Paa Nebr. Kreds Begne
Lars Jensen, Sek.

Bethania Menighed ved Ruskin, Nebr., indbyder herved Venner fra nær og fjern til at famles med os til Møde de nævnte Dage. Meld eders komme til en af undertegnede senest 6te Oktober.

Paa Bethania Menigheds Begne,
Peter S. Petersen, Form.
Lars Jensen, Præst.

Missionsmøder
holdes, vil Gud, i vor Frelser's Menighed i Staplehurst, Nebr., Torsdag Eftermiddag den 10. og Søndag den 11. Sept.
Menigheden indbyder venligt til dette Møde. Tilreffende bedes om at melde sig til undertegnede lidt før Mødet.

Ivar Marius Hansen,
Staplehurst, Nebr.

Iowa Kreds
afholder, om Gud vil, sit Aarsmøde i Ebenezer Menighed ved Audubon, Iowa, fra 15. til 18. Sept.
Alle Kredsens Menigheder bedes sende Delegerater.

Præstemsde Torsdag Aften d. 15. Aftningstjeneste Fredag Formiddag den 16. Kl. 10 1/2.

Emner:
Kredsens Emne — Luk. Kap. 2, 34.
Menighedens Emne — 1. Kor. Kap. 3, 16.
Forlaget fra Menigheden i Keenah, Wis., angaaende Samfundets Aarsmøde.

G. Nielsen,
Kredsformand.

Ebenezer Menighed indbyder herved Samfundsvener til ovennævnte Aarsmøde.
Alle er hjertelig velkomne.
Indmeldelser til Mødet, maa være mig i Hænde senest 12. Sept. 1910.

Paa Menighedens Begne
G. V. Christiansen.

Missionsmøde
afholdes — om Gud vil — i Rolfe, Iowa, i Dagene fra 30. Sept. til 2. Okt.
En kærlig Indbydelse til alle.
Paa Menighedens Begne,
Frits Andersen,
Mgh's Præst.

Aarsmøde.
Wisconsin Kreds af Den forenede danske Kirke afholder — vil Gud — sit 6te delegerede Aarsmøde i St. Maria Kirke, Kenosha, Wis., i Dagene fra den 22.—25. Septbr. Aarsmødet afabnes med Guds-tjeneste Torsdag Aften Kl. 7.30
Kredsens Præster maa endelig give Møde og Kredsens Menigheder bedes paa det indfandtligste om at sende Delegerater.

Paa Kredsens Begne,
R. S. Ving.

St. Marie Menighed indbyder herved venligt saa mange som søfke at deltage i Aarsmødet. De bedes indmelde sig i god Tid til undertegnede.

Paa Menighedens Begne,
A. S. Nielsen,
410 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Aarsmøde.
Om Gud vil, holder Illinois Kreds sit delegerede Aarsmøde i Emaus Kirke, McRabb, Ill., fra 15de til 18de September
Aftningstjeneste Torsdag d. 15., Efterm. Kl. 2.
Forhandlingsemner:

- I. Alle Herrens Ord, „Kom i Su!“
 - II. Retfærdiggørelsen.
 - III. Hvorledes skulle vi bedt bevare vore unge i og for Menigheden.
- Menigheder bedes at erindre deres Ret og Pligt at sende Delegerater til Mødet.
- L. Petersen,
Kredsformand.

Emaus d. ev. luth. Menighed, McRabb, Ill., indbyder herved Illinois Kreds af den forenede Kirke til at holde sit ovennævnte delegerede Efteraarsmøde i dens Ridde. Vær hjertelig velkommen!

Tilreffende bedes indmelde sig til undertegnede inden 10. Sept.

Fra Chicago toges Roel Island Vanen Kl. 7 Morgen til Marquette. Derfra med Sporvogn til Gowe og videre derfra med Toget til McRabb. Syd fra toges Toget over Ill. Central saa man er i Kostant Kl. 7.46 Morgen. Tog derfra straks til McRabb.

Paa Mgh's Begne,
A. Rasmussen.

Ingdomsmøde
afholdes — om Gud vil — i Menigheden ved Callender, Iowa, den 7. til 9. Oktober. Vaade unge og gamle indbydes paa det venligste til at være med os i de Dage. Tilreffende bedes melde deres komme til Mr. William Hansen, Callender, Iowa. — Route 1. De, som kommer med „C. G. B.“ Vanen, affentes i „Somers“, og de, som kommer med „M. & St. L.“ Vanen, affentes i Callender.

Paa de unge og Mgh. Begne
Frits Andersen

Pacific Kreds' Aarsmøde.
Pacific Kreds af Den forenede danske ev.-lutheriske Kirke afholder — vil Gud — sit Aarsmøde i Bethesda Menighed, Eugene, Ore. — Past. P. P. Thoreby's Kald — i Dagene fra 23.—26. Sept.
Emner til Forhandling:
Kredsens: I. Joh. 3, 16 og II. „Betsignelsen i at arbejde i Fællesskab i Herrens Bimgaard.“

Menighedens: „Værer de Omvendelsens værdige Frugter“ Matt. 3, 8.
Kom Præster, Menighedsdelegerater og mange besøgende. Herren vil velsigne Mødet.

A. S. Jensen, Formand.

Bethesda Menighed indbyder herved hjertelig til ovennævnte Aarsmøde. Man bedes melde sig til undertegnede saavidt mulig inden d. 15. Sept.

Paa Menighedens Begne
P. P. Thoreby.

(Fortfat fra Side 4.)